

T. B. M. M.
İYİ PARTİ
GRUP BAŞKANLIĞI

Tarih: 11.09.2026

Sayı: 6922

49056

Burhanettin KOCAMAZ
Mersin Milletvekili

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın, Tarım ve Orman Bakanı İbrahim YUMAKLI tarafından Anayasa'nın 98'inci ve Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 96'ncı maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Burhanettin KOCAMAZ
Mersin Milletvekili

27 Ağustos 2026 tarihli Cumhurbaşkanlığı Kararı ile kuru soğan ithalatında uygulanan indirimli gümrük vergisinin süresi uzatılmış ve kuru soğan ithalatında daha önce geçici olarak uygulanan yüzde 5 oranındaki gümrük vergisinin 31 Ocak 2027 tarihine kadar uygulanmasına karar verilmiştir. Oysa söz konusu düzenlemeden önce kuru soğan ithalatında uygulanan gümrük vergisi oranı yüzde 49,5 seviyesinde idi.

Üretici, mazot, gübre, zirai ilaç, tohum, işçilik, sulama, elektrik ve finansman maliyetleri altında ezilirken; yerli üretimin yoğun olduğu bir dönemde ithalatın önünü açacak şekilde gümrük vergisinin düşük tutulması, kuru soğan üreticisini ciddi bir belirsizlik ve fiyat baskısıyla karşı karşıya bırakmaktadır.

Tarımda üretim planlaması yapılamaz, üreticinin maliyetleri düşürülemez, çiftçiye yeterli ve zamanında destek verilmez; ardından fiyat yükseldiğinde çözüm olarak ithalatın kapısı açılırsa, bunun bedelini yine üretici ödemektedir.

Kuru soğan üreticisi, ürününü hangi fiyattan satacağını, ithalat nedeniyle fiyatların ne kadar düşeceğini ve gelecek sezon ekim yapıp yapamayacağını bilemez hale gelmiştir. Üretici belirsizlik içinde bırakılırken ithalatçıya aylarca sürecek düşük gümrük vergisi avantajı sağlanması, yerli üretimin geleceği açısından ciddi bir tehdit oluşturmaktadır.

İktidarın görevi; üretici zarar ettikten sonra çözüm aramak değil, üretimi önceden planlamak, maliyetleri azaltmak, çiftçiye fiyat dalgalanmalarına karşı korumak ve Türkiye'nin gıda ihtiyacını kendi üreticisiyle karşılamaktır.

49056

Bu bilgiler ışığında;

1- Kuru soğan ithalatında yüzde 5 oranındaki gümrük vergisinin 31 Ocak 2027 tarihine kadar uzatılmasının gerekçesi nedir? Çiftçilerimiz üretmeye devam ederken, neden yerli üreticiyi korumak yerine ithalatı kolaylaştıran politikalar tercih edilmektedir? Kuru soğan ithal eden firmaların isimleri nedir?

2- Bu karar alınmadan önce ülkemizin kuru soğan üretim miktarı, mevcut stokları ve iç piyasanın ihtiyacı dikkate alınmış mıdır? Alınmış ise yapılan bu çalışmanın sonuçları nelerdir?

3- Bakanlığınız, düşük gümrük vergisiyle yapılacak kuru soğan ithalatının, yerli üreticinin ürettiği ürün fiyatları üzerinde oluşturacağı baskıya ilişkin bir etki analizi yapmış mıdır? Kuru soğan üreticisinin üretim maliyeti kilogram başına ne kadardır? İthal ürünün düşük gümrük vergisi avantajıyla iç piyasaya girmesi halinde, üreticinin maliyetinin altında satış yapmak zorunda kalmayacağının garantisi var mıdır?

4 Kuru soğan üreticisi, daha önce yüksek girdi maliyetleriyle üretim yaparken, hasat ve pazarlama döneminde ithalat baskısıyla karşı karşıya bırakılmasının anlamı nedir? Bu konuda Bakanlığınıza ulaşan üretici şikâyeti ve başvurusu sayısı kaçtır?

5- Yüzde 49,5 olan gümrük vergisinin yüzde 5'e düşürülmesi ve bu uygulamanın aylarca uzatılması sonucunda ne kadar kuru soğan ithalatı yapılması öngörülmektedir? İthal edilecek kuru soğanın miktarı, menşei ülkeleri ve ithalatın iç piyasa fiyatları üzerindeki muhtemel etkileri konusunda kamuoyuna neden ayrıntılı bir açıklama yapılmamamaktadır?

6- Yerli kuru soğan üreticisinin ürünü henüz pazardayken ithalatın kolaylaştırılması, üreticinin elindeki ürünün değer kaybetmesine ve fiyatların düşmesine yol açmayacak mıdır? Kuru soğan üreticisinin zarar etmesi halinde ortaya çıkacak gelir kaybının sorumluluğunu kim, nasıl üstlenecektir?